

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes Didàctiques

La banda dels superbruts

Elaborades per Josep A. Fluixà

LA BANDA DELS SUPERBRUTS

D E S C R I P C I Ó

Autora: *Maria Dolors Pellicer.*

Il·lustracions: *Montse Ginesta.*

Edicions Bromera / Alzira, 1990

Col·lecció: EL MICALET GALÀCTIC, núm. 2

Format: 20'5x13, 104 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: el llibre és adequat per als 8 i 9 anys, tant pel seu vocabulari, gens difícil, com per la seua temàtica, en general, fantàsica. No obstant això, pot ser perfectament llegit per xiquets de 7 anys i, com és natural, per majors de 10 i adults.

BREU COMENTARI DE L'OBRA

La banda dels superbruts és un llibre format per dotze contes curts. Tots ells escrits senzillament i amb gran agilitat. L'autora ha sabut trobar el ritme i el to adequats per a cada narració. Aquestes narracions són, de vegades, poètiques, fantàstiques, tendres i humorístiques, i, molt sovint, crítiques. És a dir, molt recomanables per a fer gaudir de la lectura, però, al mateix temps, per a fer raonar el lector i motivar-lo a la conversa.

La banda dels superbruts és la primera i més llarga de les narracions. Sara, la xiqueta protagonista de la història, ens conta l'aventura que li succeí una nit quan, per culpa d'un mal de queixal, en anar a veure un got d'aigua de la

nevera, es va trobar un estol de ratotes fosques i peludes que acaçaven un ratolinet blanc.

Sara, quan va veure aquella desigual batalla, defensà el pobre ratolinet i espantà les ratotes. L'animalet, agraït, es fa amic d'ella i li conta la seua desventurada història. El ratolinet blanc era, en realitat, un xiquet encantat per culpa d'una accidentada situació provocada per una colla de gent bruta i queferosa. Però, gràcies a Sara i el seu valor, no cal dir-ho, el xiquet serà desembruixat. S'acabarà, així, la història, però, a diferència dels contes tradicionals, els dos xiquets no es casaran, ni menjaran pastissos. Seran, simplement, amics.

Les coses que no passen en cent anys... és un conte curiós. Una xiqueta no vol menjar el peix que els seus pares li han donat per a dinar i per a sopar. En aquesta situació, la xiqueta mira la lluna i aquesta sembla que li retorna la mirada. La xiqueta, a la fi, li pregunta: «¿Vols menjar?». Una resplendor estranya ompli la fosca de la nit. El peix desapareix i se sent el gat de la casa miolar felç.

En *El rei que no tenia ofici* es narra, com indica el seu títol, la història d'un rei que es cansa de no fer res i vol posar-se a treballar. Però els seus criats no li deixen fer res. Finalment, troba un treball entretingut i que els seus servents no li impedeixen de fer: l'ofici d'astrònom.

¡*Colorets!* és un conte on es manifesten com són d'absurdes les vanitats d'aquest món. Tots els colors discuteixen entre ells per veure quin és el més important. Naturalment, cap d'ells no ho és i ho són tots alhora.

En *Jordi se'n va de viatge*, el protagonista visita un museu de joguets. De sobte, una nina li tanca l'ullet i Jordi viu una fantàstica vesprada en companyia d'uns joguets vells i trencats. Jordi els ajudarà i amb el seu pegament aconseguirà apanyar-los.

¡*Gràcies, Menut!* és la història d'una xiqueta i un gos, mentre que a *Un esclafit de colors* se'ns conta per què les flors són de colors. *Non, non, vine son* és una simpàtica

narració on podem veure com una xiqueta s'inventa històries per dormir.

En *¿Què li passa, al pinet?*, tot el món pot reflexionar sobre el trist destí dels arbres de nadal arrancats del seu bosc. A *La millor disfressa*, Ximo, el protagonista, gràcies a la fantasia de la seua mestra aconseguirà no sentir-se distint el dia de Carnestoltes. I seguint amb l'aspecte crític dels relats, trobem *Un dolç ben embafós*, la història d'una xiqueta cansada de tindre una habitació totalment rosa i un xiquet que ho està per tindre'n una totalment blava.

Pasqual, el peixet orellut, el darrer conte del llibre, és la història d'una amistat entre un peix i un xiquet. Gràcies a aquesta amistat, el peix superarà l'estúpid complex de sentir-se inferior per ser diferent a la resta dels peixos. Un relat, realment, bonic per al final d'un bon llibre.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

Com és evident, en un llibre de relats no trobarem cap tema central. S'hi poden trobar, en principi, almenys tants temes com contes hi ha. Assenyalarem, però, alguns dels que considerem més importants:

—La importància de superar les nostres pròpies pors i la crítica al caràcter violent i queferós de certa gent.

—La vida dels xiquets en una situació familiar habitual. L'hora del menjar, per exemple.

—La llibertat no sempre és patrimoni dels poderosos.

—La inutilitat de ser vanitosos.

—La possibilitat d'inventar-se històries convertint en objectes màgics els objectes més habituals.

—L'amor als animals.

—La solidaritat i l'atenció pels altres.

—L'ús de la imaginació per resoldre situacions problemàtiques.

—L'amor a la natura i als arbres.

- El valor de la fantasia.
- Crítica a una educació sexista. Ser conscient d'una situació injusta és el primer pas a revoltar-se en contra d'ella.
- La reivindicació del dret a ser diferent.

L'AUTORA

Maria Dolors Pellicer és una de les autores valencianes més conegudes en el camp de la literatura infantil. Ha publicat *Tegolins i tegolines*, *Xe quins peus*, *Fil que penja...* i altres llibres d'èxit entre els xiquets.

LA ILLUSTRADORA

Roser Capdevila és la creadora dels cèlebres personatges de *les tres bessones*. Ha il·lustrat molts llibres d'imatges i contes infantils. Els seus dibuixos són editats i reconeguts internacionalment.

ADVERTIMENT

La lectura ha de ser una tasca lúdica, atractiva i interessant i no una excusa per treballar altres tipus de matèries i objectius. És en aquest sentit, que no s'ha d'abusar dels treballs complementaris obligats.

La nostra col·lecció, en atenció a aquest principi, s'ha decidit per no incloure als seus llibres cap proposta de treball. La possible utilització pedagògica d'un llibre, encara que és important, ha de quedar sempre com un aspecte secundari i subordinada a la decisió dels mestres que el·ligisquen el present llibre com una activitat de l'aula complementària de les altres més estrictament docents.

Les activitats a realitzar, per altra part, cal evitar que siguin pesades i avorrides. Han de ser divertides i estimulants.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

—Les nostres propostes de treball s'han confeccionat tenint en compte els objectius bàsics de l'àrea de llenguatge en allò que fa referència a la lectura en els nivells corresponents a les edats de 8 a 9 anys. Però seria convenient que se seleccionaren d'acord amb els interessos dels alumnes.

—Com a tècnica de treball, caldria acostumar els alumnes a subratllar les paraules de significat desconegut que es troben en la lectura, però no obligar-los a buscar-les totes en el diccionari.

—*La banda dels superbruts*, com que es tracta d'un llibre de relats curts, es presta a una lectura col·lectiva en classe. I, per això mateix, després de la lectura de cada conte, podeu realitzar, oralment, totes les preguntes de comprensió del text que considereu oportunes.

—Les preguntes de comprensió lectora es poden fer també per escrit, però és convenient no abusar d'aquest sistema, ja que l'alumne pot creure que la finalitat de tota lectura es contestar unes preguntes i no passar-ho bé llegint. Es pot organitzar alguna espècie de concurs de preguntes i és ací on la imaginació dels ensenyants ha de funcionar.

—Totes les narracions d'aquest llibre serveixen, per a incitar, després de cada lectura, la conversa sobre el tema principal exposat en cada relat. És convenient realitzar aquests debats, si es fa una lectura col·lectiva del llibre.

Més o menys, la relació d'alguns dels temes a tractar pot ser aquesta:

La banda dels superbruts Els grups de gent ociosa que comença a haver en les grans ciutats i la violència que s'hi genera.

Les coses que no passen en cent anys Les relacions que hi ha entre pares i fills.

El rei que no tenia ofici La necessitat d'elegir cadascú el seu propi destí. La superprotecció en què viuen, de vegades, les persones riques i poderoses.

¡Colorets! La vanitat de les persones.

Jordi se'n va de viatge Els joguets. L'abundància d'aquests en la societat actual. La falta de fantasia per a saber jugar amb ells.

¡Gràcies, Menut! L'amor als animals. La vida dels gossos en les cases i pisos actuals.

¿Què li passa, al pinet? El respecte als arbres i a la natura.

Un dolç ben embafós L'educació discriminatòria dels sexes.

Pasqual, el peixet orellut El respecte a les diferències de cadascú.

—Perquè el tractament d'aquests temes resulte més divertit es poden organitzar debats, com si es tractara de programes televisius, amb partidaris d'una opció i de l'altra. Es poden, també, aprofitar les opinions manifestades a les activitats complementàries de la present proposta.

—És convenient ajudar i dirigir els alumnes en les activitats complementàries núm. 5 i 11.

PROPOSTES DE TREBALL*

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció per fotocòpia o altres mitjans del llibre a què es refereixen les presents *propostes de treball*.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTORA:

IL·LUSTRADORA

EDICIONS BROMERA

COL·LECCIÓ: Núm.:

1. Escriu el títol del conte que més t'ha agradat.

.....

2. Explica per què.

.....

.....

.....

3. Fes, en un full, un dibuix de l'escena, el fet ocorregut o el personatge que més recordes del conte.

4. Conta, amb les teues paraules, què penses del llibre. Si t'ha agradat molt o poc. Amb quines històries t'has passat millor. Si hi ha alguna narració que no t'ha agradat i per què.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Busca en el diccionari el significat de les paraules següents:

turmentar:
esglai:
queferós/osa:
embadalit/ida:
gosar:
eina:
espatlat:
plantofa:
dormilec/ega:
catifa:

Quan hages après el seu significat, és convenient que t'inventes amb cada paraula una frase. Escriu-la en el teu quadern.

2. El primer conte del llibre és la història d'un poble meravellós i feliç on la pau es va veure amenaçada per les accions d'una colla de gent bruta i queferosa. Segurament, tu també coneixeràs grups de gent així o hauràs vist alguna pel·lícula de bandes que es barallen, ¿què penses d'aquestes colles? ¿És divertit ser violent? ¿T'agradaria ser d'una banda d'aquestes, o no? ¿Tenen ells la culpa de ser així? ¿Què s'hauria de fer per millorar-los?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. A la xiqueta que ens conta la història de *Les coses que no passen en cent anys...*, els seus pares la volen obligar a menjar una cosa que a ella no li agrada. ¿Què penses tu d'això? ¿Tenen els pares dret a fer-ho? ¿Sí o no? ¿Per què?

.....

Com es prepara:

4. El rei de la tercera història del llibre busca un ofici. Tu pots ajudar-lo. Ací tens un cartell amb diferents noms d'oficis, però tots ells han perdut una síl·laba. Busca-la i completa la paraula.

— — s i c
c a r — — —
— — — t e r
— — t r ò n o m
— — x i s t a
l l a u r a — — —

Escriu, de tots els oficis anteriors, quin és el que elegix el rei.

5. Inventa't una història.

Tots els contes d'aquest llibre de Mª Dolors Pellicer poden fer-te pensar en unes altres històries. Jordi, per exemple, viu una aventura en un museu de joguets. Carlota es

fa amiga de Menut, un gos que a poc a poc es farà gran. Pasqual, el peixet orellut, li parla al seu amic d'éssers marins fabulosos, de sirenes i balenes, i el xiquet li conta històries de dracs i princeses, de llops i reis...

¿Sabries, tu, contar alguna història semblant? Pensa que algun joguet teu es posa a parlar o que fas amistat amb algun animal. Conta alguna història submarina o de dracs i princeses, de llops i reis...

6. En aquesta SOPA DE LLETRES pots trobar el nom de 5 flors que apareixen en el conte *Un esclafit de colors*. Les pots trobar en totes les direccions.

A	S	S	U	T	Z	E	N	A
I	V	S	Q	W	I	O	I	C
P	G	I	D	O	L	I	L	A
D	A	L	I	A	E	H	O	C
T	R	I	O	P	S	D	L	I
G	E	R	A	N	I	V	X	A

7. Rebeca es conta ella mateixa històries per adormir-se, però no les acaba mai perquè s'adorm abans d'acabar-les. A la narració que heu llegit s'inventa un conte amb una protagonista que té el seu mateix nom, però, com és evident, no acaba la història. ¿Podries acabar-la tu?

Tin en compte les preguntes que ella mateixa es fa quan es desperta al dia següent: ¿On aniria la mare de Rebeca? ¿Per què no l'havia despertada aquell dia? ¿Què voldria comprar? ¿Quines idees li bullirien al cap? ¿Aconseguiria despertar la seua filla o acabaria adormint-se ella també?...

.....

.....

.....

8. Creació artística.

Agafeu uns fulls i representeu en còmic la història del conte *La millor disfressa*. És convenient que els pares o els professors us ajuden. Poden explicar-vos com es fa un còmic i ensenyar-vos-en uns quants per donar-vos alguna idea.

9. Torna a llegir el conte *Un dolç ben embafós*. ¿Penses que és correcte que les xiquetes tinguen les coses i la roba de color rosa i els xiquets de color blau? ¿Què penseu del fet que hi haja uns joguets per a xiquets i uns altres per a xiquetes? ¿Creus que a les xiquetes se les ha d'ensenyar d'una forma i als xiquets d'una altra? Escriu el que penses.

10. Tots els peixos es riuen de Pasqual, el peixet orellut. ¿Creus que està bé riure's dels defectes del altres? Explica la teua resposta per escrit en el quadern.

11. Juguem a fer teatre.

Al conte *¡Colorets...!* hi ha una baralla entre els colors. ¿Podríeu escenificar-la? Inventeu-vos el diàleg i el decorat. Necessitareu l'ajuda dels vostres companys i del vostre/a mestre/a. ¡Intenteu-ho!

